

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

MUNTANYES DE PRADES

Eta 8: LA FEBRÓ – RIU SIURANA – RIU GORG GALLICANT – ARBOLÍ

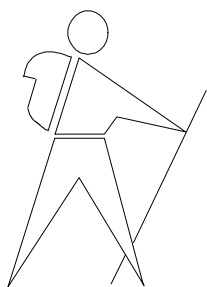
5 de juny de 2016

HORARI PREVIST

Sortida de la Plaça de l'Estació de Vilanova i la Geltrú.	7 h
La Febró. Restaurant La Perdiu. Esmorzar.	8 h 45 min
Inici de l'etapa.	9 h 15 min
Riu Siurana. Reagrupament.	10 h 25 min
	10 h 35 min
El Gorg. Reagrupament.	11 h 35 min
	11 h 45 min
Collet de la Bassa. Gallicant. Reagrupament.	12 h 25 min
	12 h 35 min
Arbolí. Final de l'etapa. Dinar al local del Refugi.	13 h 25 min
Sortida cap a Vilanova.	16 h 30 min
Vilanova i la Geltrú.	18 h 30 min

Notes.-

- ** Esmorzarem al restaurant La Perdiu de la Febró, dinarem al local del Refugi d'Arbolí.
- ** Tingueu en compte que l'organització sempre **pot modificar aquesta previsió** d'horari en funció de com es vagi desenvolupant l'etapa (Condicions meteorològiques, retards o avançaments imprevistos, etc).
- ** Si us plau, sigueu puntuals, respecte els reagrupaments i **mantingueu sempre contacte visual** amb els que us segueixen; si cal espereu-vos. Intenteu seguir els horaris previstos, és a dir, no correu ni aneu massa lents! (**Penseu que aneu en grup**).
- ** **Atenció:** Per a qualsevol comunicació amb la Secció el dissabte abans de l'excursió o el mateix diumenge (mitja hora abans de la sortida) **utilitzeu només** el telèfon 687 04 39 76 (Agustí Poch).
- ** Els vocals coordinadors d'aquesta sortida són Joan Andreu i Agustí Poch. En tot moment cal respectar les seves indicacions.

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

MUNTANYES DE PRADES

Etapa 8: LA FEBRÓ – RIU SIURANA – RIU GORG GALLICANT – ARBOLÍ

5 de juny de 2016

DESCRIPCIÓ DE L'ETAPA

Des de la Febró seguirem el riu Siurana aigües avall creuant-lo a gual diverses vegades i una mica abans d'arribar al Molí de l'Esquirola el passarem per situar-nos definitivament a la seva riba esquerra. A partir d'aquest punt, invertint el sentit de la marxa, remuntarem el curs del riu passant pel peu dels cingles del mas d'en Ribelles.

En arribar al riu Gorg, afluent del Siurana, el travessarem a gual i ens enfilarem riu amunt seguint la seva riba dreta. Aquesta ascensió ens permetrà veure els diferents gorgs i salts d'aigua que omplen el recorregut d'aquest riu.

Gairebé al capdamunt de la pujada ens trobarem amb l'espectacular Gorg sobre el qual s'aboca un bonic salt d'aigua. En aquest punt tornarem a travessar el riu i enllaçarem amb el GR-7 que procedent de Mont-ral va cap a l'Arbolí. Abans de sortir de la conca del riu, desviant-nos una mica del camí, encara podrem veure l'amagat Gorguet.

Vorejant els Prats arribarem al collet de la Bassa des d'on podrem gaudir d'una magnífica panoràmica de Siurana encimbellada damunt del cingle amb el pantà als seus peus. Poc després passarem a frec de les ruïnes de Gallicant i començarem a baixar vers l'Arbolí on finalitzarem l'etapa.

Horari		Distància (km)
Parcial	Total	
0:00	0:00	0,000

Comencem l'etapa d'avui a la plaça Major de la Febró (747 m); encarats a l'edifici de l'Ajuntament hem d'anar cap a l'esquerra. Ben aviat arribem al límit del poble; a la dreta deixem l'hostal de la Perdiu i a l'esquerra cal Dolcet. Baixem amb sòl cimentat.

A l'esquerra del camí queda un pal de senyalització; el rètol ens diu que trigarem unes tres hores per arribar a l'Arbolí. Seguim baixant amb sòl cimentat.

A l'esquerra tenim el barranc de la Foradada amb petits bancals; aquest barranc és la capçalera del riu Siurana.

0:05	0:05	0,380
------	------	-------

Deixem un trencall a banda i banda i creuem el llit del barranc de Vinaroig (713 m); a la dreta hi ha un pal de senyalització.

Passem a frec d'uns coberts que el dia de la preparació estaven plens de cabres.

0:03	0:08	0;540
------	------	-------

En acabar el coberts, deixem un camí a la dreta que puja (712 m). Seguim baixant i ens situem al costat del riu.

0:04	0:12	0,880
------	------	-------

Passem per sota d'una línia de conducció elèctrica (700 m).

0:01	0:13	0,950
------	------	-------

Travessem el llit del riu a gual per unes passeres (695 m). Abans d'haver fet cent metres el tornem a passar a gual també per uns passeres retornant així a la seva riba dreta.

A l'esquerra, a l'altra banda del riu, amagat, queda el petit salt que fan les aigües de les canals del mas d'en Bella en abocar-se al riu Siurana; és la Tosca dels Escanals.

0:04	0:17	1,280
------	------	-------

Arribem en una bifurcació (687 m); el camí de la dreta puja vers el molí de la Febró i el mas de la Verda. Nosaltres hem de seguir la branca de l'esquerra que va a creuar el riu; passat el riu pugem.

0:03	0:20	1,445
------	------	-------

Atenció. A la dreta trobem un pal indicador (698 m); en aquest punt hem de deixar el camí que seguïem i anar cap a la dreta per un senderol que baixa. Segons la senyalització hem deixat el camí del mas dels Frares i ara seguim el camí dels Quatre Molins.

Planegem; a la dreta tenim uns grans penyals i davant nostre es veuen uns sostres imponents.

0:06	0:26	1,825
------	------	-------

Passem el riu a gual i ens enfilem cap a la dreta per unes roques (674 m). Una mica més endavant deixem un senderol que puja cap a la dreta; planegem. Passem pel costat d'uns antics marges.

Baixem i ens situem al costat del riu.

0:04	0:30	2,000
------	------	-------

Tornem a travessar el riu a gual (670 m), situant-nos a la seva riba esquerra, i anem a passar a frec d'una gran bauma; és la cova Serena. Baixem per unes roques i seguim pel costat de la bauma.

0:04 0:34 2,145

Trobem una bifurcació (662 m); hem de rebutjar el senderol de l'esquerra que puja i continuar pel de la dreta que planeja.

0:03 0:37

A la dreta del camí hi ha una gran fita feta amb pedres.

0:02 0:39

Per la dreta se'ns uneix un senderol. Planegem per un terreny descobert.

0:02 0:41 2,650

Travessem novament el riu a gual (640 m). Pugem per entremig del bosc.

0:03 0:44

A la dreta del senderol comença una marjada que ens acompanyarà una estona. En aquesta zona la vegetació ha crescut molt i en algun tram envaeix el senderol; **cal vigilar on es posen els peus**.

A l'esquerra, a l'altra banda del riu, podem veure-hi un gran esllavissament. Aquest estimball rep del nom de la Desenrocada dels Castellans.

Segons diu la tradició popular el nom d'aquest indret ve de quan, durant la guerra dels Segadors, foren estimbats vius per dins una escletxa prop de 500 presoners. Uns anys després, es va despen dre un pany de paret i en tapà els cossos. Algú, fa pocs anys, encara hi havia trobat cranis i pots de pólvora. Els presoners, sempre segons la tradició del poble, parlaven estranger, belga diuen uns. L'alcalde que els feu llançar dins l'avenc, anys després, cercant un cabrit, caigué al mateix lloc i morí, fet que la gent del poble considerarà un càstig.

Una mica més avall, per l'esquerra, baixa el riu Gorg que remuntarem més endavant. A l'enforcall, aigües avall, hi ha els cingles del mas d'en Ribelles que vorejarem en pujar per la riba esquerra del riu Siurana.

0:17 1:01 3,810

Deixem un senderol que puja cap a la dreta senyalitzat amb una fita de pedres (575 m). Poc després travessem el llit d'un torrentet.

0:04 1:05 4,020

El senderol baixa i fa un marcat gir cap a l'esquerra i tot seguit un altre cap a la dreta (575 m).

0:03 1:08 4,140

Arribem al llit del riu Siurana (549 m); l'hem de creuar a gual per última vegada.

0:02 1:10 4,210

Arribem en una bifurcació amb un pal indicador (550 m). La branca de la dreta, que baixa, va cap al molí de l'Esquirola i Siurana; nosaltres hem de seguir la branca de l'esquerra, que puja vers el riu Gorg. Deixem un senderol a la dreta; anem trobant marques grogues i blaves.

Desemboquem en una esplanada amb una gran fletxa feta amb pedres que ens diu que hem d'anar cap a l'esquerra; a l'enforcall amb el senderol que hem de seguir hi ha un petit pal de senyalització. Pugem; en algun tram podem veure-hi restes d'empedrat.

0:05 1:15 4,390

Desemboquem en un camí transversal (595 m); l'hem de seguir cap a l'esquerra; pugem. Més endavant planegem; a l'esquerra hi tenim el riu Siurana i més enllà els cingles de les Socarrades.

0:06 1:21 4,750

Atenció. Quan el camí fa un marcat revolt cap a la dreta l'hem de deixar per tal de seguir pel senderol que surt per l'esquerra en la direcció que portàvem (630 m). Seguim trobant les marques grogues i blaves.

Planegem de cara avall pel peu dels cingles del mas d'en Ribelles.

0:14 1:35 5,400

Entrem a la vall del riu Gorg (615 m); a l'esquerra hi ha un mirador sobre el riu.

0:02 1:37 5,480

Arribem al llit del riu Gorg (605 m); l'hem de passar a gual i tot seguit enfilar-nos amb fort pendent per l'altra banda.

0:03 1:40 5,550

Finalitza la forta pujada (645 m); a la dreta tenim una magnífica panoràmica de la vall del riu Gorg. Baixem.

0:04 1:44

A la dreta hi ha un trencall que baixa fins al llit del riu; val la pena acostar-s'hi per veure l'espectacular enllosat de la llera.

Retornem al senderol i seguim pujant.

MOLTA ATENCIÓ. En un determinat punt part del senderol s'ha esllavissat; cal passar aquest tram amb la màxima precaució.

0:03 1:47 5,860

Arribem en una esplanada circular. A la dreta hi ha un camí que va a passar el riu a gual i continua vers el mas d'en Ribelles. Aigües amunt d'aquest pas a gual hi ha la Gorguina.

Nosaltres hem de continuar pel camí que surt cap a l'esquerra; pugem lleugerament.

0:02 1:49 5,970

Quan el camí fa un marcat revolt cap a l'esquerra l'hem de deixar i continuar per un trencall que surt planejant cap la dreta en la direcció que portàvem (647 m). Ben aviat aquest camí es transforma en senderol.

Una mica més endavant passem per damunt d'un marge i deixem un trencall que baixa cap a la dreta. Pugem amb fort pendent.

0:05 1:54

Pugem per una graonada i arribem davant d'una paret de roca; hem d'anar cap a la dreta.

0:02 1:56 6,250

A l'esquerra podem veure-hi un petit toll que recull les aigües d'un torrentet (685 m).

0:03

1:59

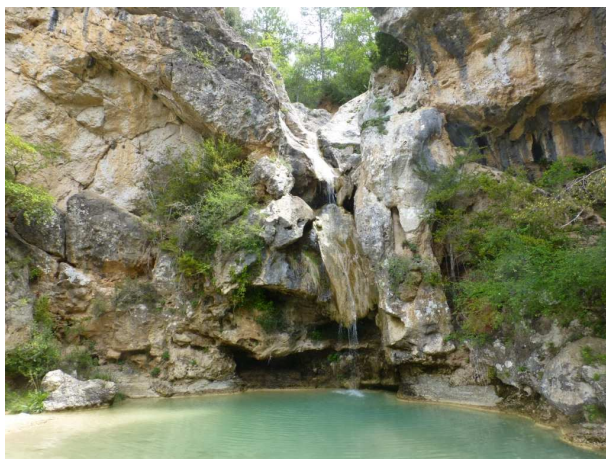
Passem a frec d'una bauma que serveix de magatzem d'unes canonades. Planegem; més endavant passem pel costat d'altres baumes.

0:04

2:03

6,510

Arribem a l'espectacular Gorg amb el seu gran salt d'aigua (698 m). En aquest punt hem de travessar el riu a gual i un cop a l'altra banda seguir cap a la dreta pel GR-7 en direcció a l'Arbolí; hi ha un pal de senyalització.

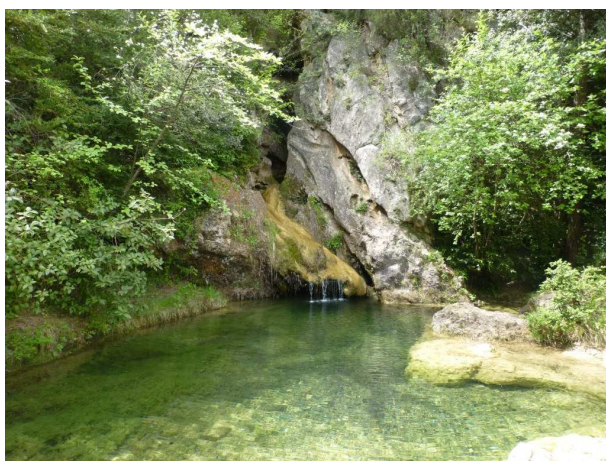

0:02

2:05

6,590

Arribem en una bifurcació (700 m); el GR-7 que hem de seguir va cap a l'esquerra però abans de fer-ho anirem endavant, pel trencall de la dreta, per visitar el bonic Gorguet que forma el riu Canaleta bans d'abocar-se al riu Gorg.

Retornem al GR-7 i pugem per un grauet amb graons tallats a la roca. A la dreta, sota nostre, podem veure-hi el riu Canaleta i, a l'altra banda del riu, la bonica marjada de contenció d'un camí que va cap el mas d'en Ribelles.

0:06

2:11

6,570

Creuem el llit del Canaleta i desemboquem en un camí transversal (722 m); a l'enforcall hi ha un pal indicador. Des d'ací també podem veure l'engorjat que forma el llit del riu. Hem de seguir el camí cap a l'esquerra en direcció a Gallicant.

Pugem; a la dreta hi ha les feixes abandonades del Solà.

0:04	2:15	6,920
------	------	-------

Fem una gir cap a l'esquerra per tal de creuar un petit torrent tributari del riu Canaleta (745 m); tot seguit girem cap a la dreta per recuperar la direcció que portàvem.

0:06	2:21	7,180
------	------	-------

Per l'esquerra se'ns uneix un camí (780 m); a l'enforcall hi ha un petit pal indicador. Planegem; davant, a l'esquerra, hi podem veure el puig de Gallicant.

0:03	2:24	7,380
------	------	-------

Atenció. Hem de deixar el camí i seguir per un senderol que surt per la dreta planejant per dins del bosc (790 m). Una mica més endavant travessem un camí.

0:10	2:34	7,860
------	------	-------

Per la dreta se'ns uneix un senderol (847 m); davant ja podem veure les ruïnes de Gallicant.

0:05	2:39	8,200
------	------	-------

Arribem al collet de la Bassa i desemboquem en un ampli camí (868 m); nosaltres l'hem de seguir cap a l'esquerra en direcció a les ruïnes de Gallicant.

Abans, però, val la pena acostar-se al mirador que queda a la dreta, on hi ha un pal de senyalització de la Secció Excursionista del Reus Deportiu. Des d'aquest mirador, situat al capdamunt del grau del Bodró, tenim una àmplia panoràmica de la vall del riu Siurana amb Siurana a l'altra banda i al fons el Montsant.

0:01	2:40	4,280
------	------	-------

Arribem en una cruïlla amb un pal indicador a l'enforcall (873 m); hem d'anar per la branca de l'esquerra. Les ruïnes de Gallicant queden a la dreta a un nivell més elevat.

0:01	2:41	8,360
------	------	-------

Deixem un trencall a l'esquerra (868 m); seguim endavant pujant.

0:02 2:43 6,470

Hem de deixar el camí i pujar cap a la dreta per un senderol que enllaça amb un altre camí; a l'enforcall hi ha un pal indicador (880 m). Aquest nou camí l'hem de seguir cap a la dreta.

El camí ben aviat es converteix en un senderol i travessa un ermot. A la dreta tenim una bona panoràmica de les ruïnes de Gallicant i Siurana al fons. Més endavant el senderol es transforma en camí. A la vall de la dreta, nomenada los Clots de Gallicant, hi ha camps de conreu.

0:11 2:54 9,170

Atenció. En arribar a la fondalada on hi ha les restes del mas del Valent, i quan el camí es desdibuixa, l'hem de deixar per tal de seguir per un corriol que baixa cap a la dreta i continua planejant pel costat d'un marge (873 m).

0:05 2:59 9,510

Travessem la capçalera d'un torrentet i poc després desemboquem en una pista transversal al collet dels Colls; a l'enforcall hi ha un pal indicador (878 m). Hem de travessar aquesta pista i anar pel senderol que continua per l'altra banda. Baixem per trams amb el sòl empedrat.

0:05 3:04

Deixem un trencall a la dreta; nosaltres hem de seguir el senderol senyalitzat per unes fites de pedres.

0:02 3:06

Baixem fent ziga-zagues. Al fons ja veiem les cases de l'Arbolí.

0:07 3:13 10,060

Fem un marcat revolt cap a l'esquerra tot deixant un trencall a la dreta (791 m).

0:03 3:16 10,180

Hem de deixar el camí que seguïem i baixar cap a la dreta en direcció al poble (770 m).

0:05 3:21 10,380

Desemboquem en un camí (737 m); l'hem de seguir cap a la dreta.

0:02 3:23 10,520

Arribem a l'entrada del poble (738 m); per la dreta se'ns uneix el camí que baixa de l'ermita de Sant Pau. A l'enforcall hi ha un pal indicador. Entrem al poble pel carrer Sant Pau; hem de seguir-lo tot baixant fins arribar a l'avinguda de la Vall.

0:04 3:27 10,780

Arribem a l'avinguda de la Vall on hi ha un mirador sobre la petita vall del riu Arbolí (717 m); en aquest punt finalitzarem l'etapa.

Equip de preparació (25/05/2016): Joan Andreu, Josep Olivella, Agustí Poch, Isidre Poch

ARBOLÍ

Aquest municipi del Baix Camp limita amb els termes d'Alforja (S), Vilaplana (E) i la Febró (NE), tots tres del Baix Camp, i amb el de Cornudella de Montsant (NW i W), del Priorat. El cim dit el Molló o el Mirador (915 m) és a l'extrem sud-occidental del terme i forma un quadrifini entre Arbolí, Cornudella, Porrera i Alforja.

El municipi és al sector sud-oest de les Muntanyes de Prades, que aquí sobrepassen els 1000 m al puig de Gallicant (1009 m) i donen al territori un caràcter molt trencat i accidentat. Una bona part del terme pertany d'una manera molt clara i plenament admesa al Baix Camp, raó per la qual el 1989 fou traslladat a aquesta comarca des del Priorat, on pertanyia anteriorment.

El coll d'Alforja, que forma la partió tradicional entre les dues comarques, és dins el terme d'Arbolí. El límit sud-oriental segueix els cingles d'Arbolí, esplèndid mirador sobre el Baix Camp. És travessat gairebé de manera exclusiva pel barranc d'Arbolí (dit també de les Moreres), afluent al riu de Siurana, i també pels del Bou de la Vila i del Gorg.

El poble d'Arbolí és l'únic nucli de població del municipi. Hi ha també el despoblat de Gallicant i les antigues caseries de les Cingles i de les Planes.

El poble d'Arbolí (714 m d'altitud) queda alhora enclotat i arrecerat en una llenca plana entre el serret dels Colls i el barranc d'Arbolí. L'edifici més notable és l'església de Sant Andreu, neoclàssica, de tres naus amb cor i un campanar. El 1936 va ser cremada i convertida en quadra. Ara depèn de la d'Alforja.

Diverses cases del poble, algunes refetes com a lloc de segona residència, tenen portalades amb dovelles dels segles XVII i XVIII. Ca l'Arrel, amb arcades de mig punt, és considerada la més antiga del poble. L'antiga rectoria és utilitzada com a casa de colònies. La tradició atribueix als moros la volta de la Font Voltada i també la torre de guaita medieval dita dels Moros, o del Manuel. El terme fou molt afectat el 1959 pel denominat aiguat de Sant Miquel.

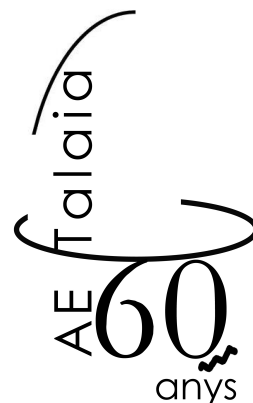
L'ermita de Sant Pau, situada al serret dels Colls damunt del poble, sembla que ja existia al segle XIII. És perfectament documentada des del segle XVIII. L'edifici actual és una petita capella d'obra, amb una nau i espadanya; la porta d'entrada és de mitja volta i fou refeta el 1927 i el 1974. La imatge de fusta del titular es va salvar el 1936 i ara es guarda al poble.

El municipi té des d'antic l'agregat, ara del tot rònc, de Gallicant, format per mitja dotzena de cases. És esmentat ja el 1158 com *podium Gallicantum* en la carta de donació de l'Albiol; un mas del seu territori fou donat el 1197 per la reina Sança a la sagristia de Poblet. La caseria, al N del terme, és en un replà del vessant septentrional del puig de Gallicant, damunt la vall del riu de Siurana. El lloc, que era també parròquia d'Arbolí, es despoblà després del 1939, tot i que en època de collita encara hi va algú.

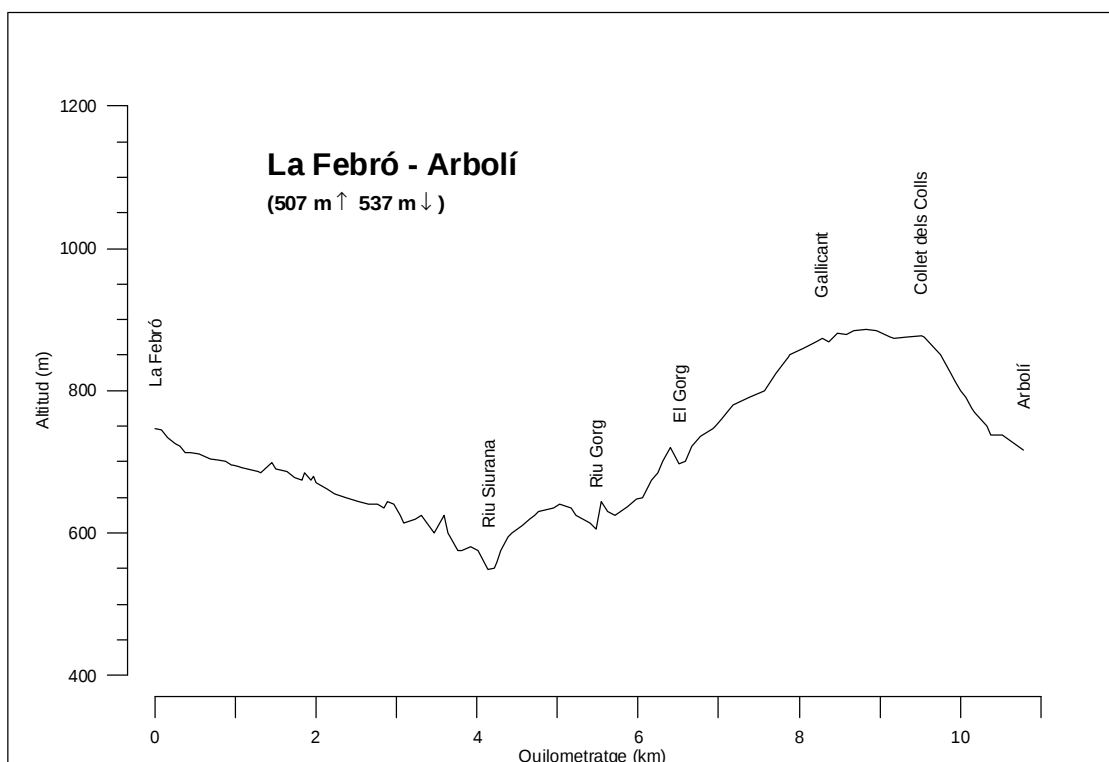
El 1950 s'inaugurà a les Pinedes el campament militar de Los Castillejos, estès també per terres de la Febró (el Mas dels Frares) i de la Mussara, campament que donà vida al poble i que explica l'increment demogràfic del 1960. Destinat a les milícies universitàries, arribà a albergar 4000 homes a l'estiu. L'any 2001 fou clausurat.

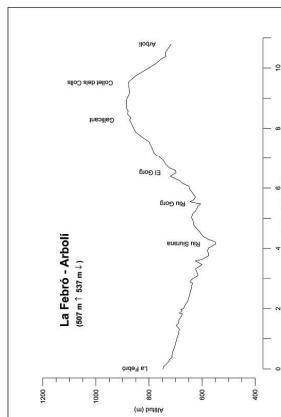
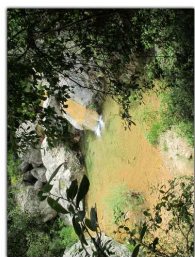
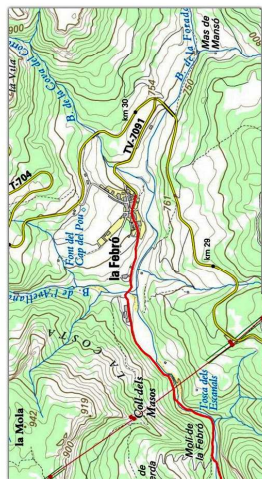
BIBLIOGRAFIA

- ** Institut cartogràfic de Catalunya
<http://www.icc.cat/>
- ** Enciclopèdia Catalana
<http://www.enciclopedia.cat/>
- ** Muntanyes de Prades
Editorial Alpina (2013)
- ** El Brogit de la Vall
<http://www.brogitdelavall.cat/>
- ** Muntanyes i Camins
<http://muntanyesicamins.blogspot.com.es/2012/01/gallicant.html>
- ** Arbolí
<http://www.arboli.altanet.org/>

Agustí Poch, juny de 2016

Tomb per les Muntanyes de Prades
Etapa 08 05 Juny 2016
La Febró - Arbolí

